

Seat No. : _____

AE-109

April-2015

T.Y.B.A., Sem.-VI

**CC-313 : Home Science
(Home Science Education & Extension)
(New)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. ગૃહવિજ્ઞાન શિક્ષણનું માળખું આકૃતિ દોરી સમજાવો. આ શિક્ષણ પૂર્ણ કર્યા બાદ પ્રાપ્ય વ્યાવસાયિક તકોની ટૂંકમાં ચર્ચા કરો. 14

અથવા

વર્તમાન સમયમાં ગૃહવિજ્ઞાન શિક્ષણનો અર્થ, મહત્ત્વ અને હેતુઓની ચર્ચા કરો.

2. શાળા અને કોલેજ કક્ષાએ ગૃહવિજ્ઞાન વિભાગ શરૂ કરવા અંગેના તમારા સૂચનો જણાવો. 14

અથવા

ગૃહવિજ્ઞાનના સફળ શિક્ષક પાસેથી તમે કયા ગુણોની અપેક્ષા રાખો છો ? વિગતવાર ચર્ચા કરો.

3. ચર્ચા પદ્ધતિ એટલે શું ? તેના ફાયદા-ગેરફાયદા જણાવો. 14

અથવા

ગૃહવિજ્ઞાન શિક્ષણમાં “પ્રદર્શન” પદ્ધતિનો અસરકારક ઉપયોગ અને તેની મર્યાદા જણાવો.

4. નીચેના વિશે લખો : 14

(1) કઠપૂતળી (2) આલેખ

અથવા

શૈક્ષણિક સાધન તરીકે “મોડેલ” તથા “ટેલિવિઝન” ની અગત્યતા સમજાવો.

5. (અ) આપેલા વિધાન સામે “✓” કે “X” ખરાં કે ખોટાની નિશાની દર્શાવો :

7

- (1) ગૃહવિજ્ઞાન શિક્ષક પોતે સંતુલિત વ્યક્તિત્વ ધરાવતા હોય તે બાબત ખૂબ જરૂરી છે.
- (2) 1962માં ભારતમાં સમુદાય વિકાસ યોજનાની શરૂઆત કરવામાં આવી.
- (3) હોમ સાયન્સની વિદ્યાશાખા રાષ્ટ્રીય વિકાસમાં પોતાનો ફાળો આપે છે.
- (4) ગૃહ વ્યવસ્થા વિભાગને ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ હોમ મેનેજમેન્ટ કહે છે.
- (5) ટ્રાન્સપરન્સીનું કદ 12×12 ઈંચનું હોય છે.
- (6) મોડેલ એ ત્રિપરિમાણીય સાધન છે.
- (7) પ્રક્રિયાનું પ્રદર્શન એ પ્રદર્શન પદ્ધતિનો એક પ્રકાર છે.

(બ) ખાલી જગ્યા પૂરો :

7

- (1) ગૃહવિજ્ઞાનના મુખ્ય વિષયો _____ છે. (4, 5, 6)
- (2) _____ થી _____ ના સમય દરમિયાન હોમ સાયન્સની ફિલોસોફી ઘર અને કુટુંબ અંગેની હતી. (1930 થી 1940, 1950 થી 1960, 1970 થી 1980)
- (3) _____ ની યોગ્ય રજૂઆતનું કૌશલ્ય એ ગૃહવિજ્ઞાન શિક્ષકનો આવશ્યક ગુણ છે. (ફિલોસોફી અને જ્ઞાન, માહિતી અને જ્ઞાન, નમ્રતા અને પ્રામાણિકતા)
- (4) આજના સમયમાં ગૃહવિજ્ઞાન _____ વધારે બન્યો છે. (વ્યવસાયલક્ષી, પ્રયોગલક્ષી, થિયરીલક્ષી)
- (5) કાળા પાટિયાનું માપ _____ ઈંચનું હોવું જોઈએ. (30 × 40, 40 × 40, 30 × 30)
- (6) _____ કઠપૂતળીને પગ હોતા નથી. (સ્ટ્રીંગ, ગ્લોવ, શેડો)
- (7) _____ પદ્ધતિ વિદ્યાર્થીઓમાં ચર્ચા કરવાની શક્તિ વિકસાવે છે. (વ્યાખ્યાન, નિદર્શન, સિમ્પોઝીયમ)

Seat No. : _____

AE-109

April-2015

T.Y.B.A., Sem.-VI

**CC-313 : Home Science
(Home Science Education & Extension)
(New)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Explain the structure of Home Science education with figure. Discuss in short about the career opportunities available after completing this education. **14**

OR

Discuss the meaning, importance and objectives of Home Science education in modern times.

2. Give your opinion to set-up a Home Science Department at school and college level. **14**

OR

What qualities do you expect from a successful Home Science teacher ? Discuss in detail.

3. What is discuss method ? Describe its advantages and disadvantages. **14**

OR

Describe its effective use and limitations of "Exhibition" in Home Science education.

4. Write about the following : **14**

(1) Puppet

(2) Graph

OR

Explain the importance of "Model" and "Televisions" as teaching aid.

5. (A) State whether the following sentences are true “(✓)” or False “(×)” : 7

- (1) The Home Science teacher himself possesses the personal activity this fact is more necessary.
- (2) In 1962 in India the beginning of mass progress scheme was made.
- (3) The Educational Branch of Home Science gives its share in the national progress.
- (4) The Home Governance Department is known as Department of Home Management.
- (5) The measurement of transparency is 12×12 inches.
- (6) A model is the instrument of three dimensions.
- (7) The Exhibition of process is one such of Exhibition.

(B) Fill in the blanks : 7

- (1) There are _____ main subjects of Home Science.
(4, 5, 6)
  - (2) From _____ to _____ during that period the philosophy of Home Science was of House and Family.
(1930 to 1940, 1950 to 1960, 1970 to 1980)
  - (3) _____ the knowledge of production proper is the necessary knowledge of Home Science Teacher.
(Philosophy and knowledge, Information and knowledge, Humility and honesty)
  - (4) During the present time period Home Science has become _____ more.
(Business type; Practical type, Theory type)
  - (5) The measurement of blackboard should be _____ inches.
(30×40 , 40×40 , 30×30)
  - (6) _____ puppet has got no legs.
(String, Glove, Shadow)
  - (7) _____ method give progress of talent of discussion in student.
(Lecture, Demonstration, Symposium)
-